

Birkenesskolen

Plan for et trygt og godt skolemiljø som fremmer
helse, inkludering, trivsel og læring jf.
Opplæringsloven § 12-2.

Birkenes kommune

Innhold

11.08.2026	3
INNLEDNING.....	3
MÅL FOR SKOLEMILJØARBEIDET	3
NULLTOLERANSE OG FOREBYGGENDE ARBEID	4
Definisjoner	5
KONTINUERLIG OG SYSTEMATISK ARBEID FOR Å FREMME HELSE, INKLUDERING, TRIVSEL OG LÆRING.....	6
AKTIVITETSPLIKT FOR Å SIKRE AT ELEVER HAR ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ	8
Følge med og fange opp	9
Grip direkte inn.....	10
Varsle	10
Undersøke	11
Rutine for undersøkelse.....	11
Sette inn tiltak og evaluere	11
SKJERPET AKTIVITETSPLIKT DERSOM ANSATTE KRENKER ELEV.....	12
MULIGHETEN TIL Å TA SAKEN OPP MED STATSFORVALTEREN	12
RUTINE FOR HÅNDTERING NÅR EN ELEV OPPLEVER Å IKKE HA DET TRYGT OG GODT	14
DOKUMENTASJONSKRAV	16
KILDER.....	16
VEDLEGG	16
Vedlegg 1: Melding til rektor	16
Vedlegg 2: Dokumentasjon av undersøkelse	16
Vedlegg 3: Rutine for oppfølging av aktivitetsplan	16
Vedlegg 4: Aktivitetsplan.....	16
Vedlegg 5: Evaluering av aktivitetsplan	16

19.08.2026

INNLEDNING

Dette dokumentet beskriver Birkenesskolen sitt arbeid for å ivareta elevenes skolemiljø, i tråd med Opplæringsloven kapittel 12.

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø, både i skoletiden, på leksehjelp og på SFO. Reglene gjelder også når skolen har aktiviteter eller er i lokaler utenfor skolens område. Kapittel 12 gjelder i utgangspunktet ikke på skoleveien eller på fritiden, men hvis elever opplever noe på fritiden som medfører at de ikke har det trygt og godt på skolen, må skolen handle i henhold til aktivitetsplikten.

Skolen plikter å informere elever og foreldre om deres rettigheter, opplyse om aktivitetsplikten og muligheten for å melde saken til statsforvalteren. Dette skal gjøres ifm foreldremøtene hver høst. Kontaktlærerne skal informere elevene sine. Dette dokumentet skal ligge tilgjengelig på skolens hjemmesider, sammen med lenken: www.nullmobbing.no.

MÅL FOR SKOLEMILJØARBEIDET

Trivsel, trygghet og læring er sentrale begreper i skolens innsats for elevene. Målet for arbeidet med elevenes skolemiljø:

I Birkenesskolen skal alle elever:

- *Trives*
- *Føle seg trygge*
- *Lære for livet*

Alle elever skal oppleve et trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring, jf. § 12-2. Retten til et trygt og godt skolemiljø er individuell, og det er elevens egen subjektive oppfatning som avgjør om skolemiljøet er trygt og godt.

Skolene skal ha en fysisk utforming som praktisk og estetisk fremmer elevenes trivsel og læring. Byggene skal ha universell tilgjengelighet og være tilrettelagt for elever som har nedsatt funksjonsevne. Det gjelder bygningsmassen innvendig og utvendig og uteområdene rundt skolene, som skal ha et godt inneklima, være tilrettelagt for ulike læringsaktiviteter, gode sosiale samværsformer og fysisk aktivitet. Alle skoleområdene skal framstå godt vedlikeholdt, ryddige og rene, samt være godt sikret mot farer.

Skolene skal til enhver tid ha tiltak og reglementer som styrker og utvikler elevenes sosiale ferdigheter, fremmer positive relasjoner, er inkluderende, styrker fellesskap og forebygger alle former for krenkelser. Relasjonene mellom de voksne og elever skal lede til at elevene opplever seg sett og ivaretatt. De voksnes arbeidsmiljø og personlige relasjoner seg imellom skal framstå som gode modeller for elevene.

Læringsaktivitetene skal bygge på de enkelte elevenes forutsetninger og muligheter og inspirere til nysgjerrighet og glede ved å lære å ta i bruk ny kunnskap.

Skolene skal arbeide for et aktivt og engasjerende elevdemokrati. Elevene og deres representanter skal utfordres og involveres i arbeidet for et godt elev- og læringsmiljø. Elevrådet skal høres, respekteres og ha reell innflytelse. Elevrådet skal møte med to representanter i skolens samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalget og holdes informert om alt som er viktig for skolemiljøet.

Godt samarbeid og gode relasjoner til foreldre og foresatte skal vektlegges.

Skoleledelsen skal ha et nært samarbeid med foreldrenes representanter bl.a. i Foreldrenes samarbeidsutvalg og de foreldrekomiteer som opprettes med ulike formål. Samarbeidsutvalget, skolemiljøutvalget, elevrådet og foreldre skal holdes informerte om alt som er viktig for skolemiljøet, og så tidlig som mulig tas med i arbeidet med skolemiljøtiltak. De har rett til innsyn i all dokumentasjon som gjelder det systematiske arbeidet for et trygt og godt skolemiljø, og har rett til å uttale seg og komme med fremlegg i alle saker som er viktige for skolemiljøet.

NULLTOLERANSE OG FOREBYGGENDE ARBEID

§ 12- 3: Skolen skal ikkje godta krenkjande oppførsel, som til dømes mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg for at alle elevane skal ha eit trygt og godt skolemiljø.

Definisjoner

I Birkenesskolen har vi følgende definisjoner:

Definisjon	
Krenkelse	Verbal eller fysisk handling som er rettet mot en medelev/flere medelever eller på annen måte kan ramme en bestemt person eller en gruppe personer på en plagsom måte og true deres personlige integritet. Verbalt og skriftlig kan krenkelser skje ved trusler, utskjelling, håning, nedverdiggende kallenavn, karikering, etteraping, ironi, falske beskyldninger, baksnakk, spredning av løgnhistorier, avsløring av pinligheter eller andre former for direkte og indirekte nedrakking. Gjennom sosiale medier er det skapt en utvidet arena for skriftlige krenkelser, som kan spres til et stort antall mennesker. Fysisk kan krenkelser skje ved dytting, sparking, slåing, stikking, kutting, sviing, spyting, sverting, kasting av gjenstander eller spyling/spruting, avklipping av hår o.l. Forstyrrelse av privatsfære ved kinking/bruk av kamera og uønsket seksuell tilnærming, som beføling og avrivning av klesplagg. I tillegg kommer negativt ladete symbolhandlinger eller skadeverk på medelevers personlige eiendeler. Særlig alvorlig er en krenkelse hvis den hefter ved den fornærmedes rasemessige, etniske, nasjonale eller slektsmessige bakgrunn, kjønn, legning, religion og livssyn eller et uvanlig utseende på grunn av sykdom eller defekt, samt alle former for ufrivillig frihetsberøvelse.
Trakassering	Gjentatte krenkelser eller flere ulike krenkelser som rammer samme person/gruppe over tid kalles også trakassering.
Mobbing	Når krenkelser rammer samme person eller samme gruppe over tid, kalles det også mobbing. Vanligvis er det flere aktive mot én, eller mange mot få. Det dannes en egen drivkraft og en internkultur for mobbingen, som ofte medfører at de enkelte mobbere ikke er klar over omfanget og alvoret. Det er en ubalanse i maktforholdet som skiller mobbing fra konflikt. Mobbing er svært ødeleggende for den rammede og kan gjøre stor skade, hvis ikke ansvarlige voksne blir involvert og griper aktivt inn.
Rasisme	En form for krenkelse knyttet mot etnisk bakgrunn, hudfarge eller nasjonal tilhørighet. Å hevde holdningen og teorien om at noen mennesker er mindreverdige på grunn av deres tilhørighet, er også rasisme, selv om det ikke foregår personlig trakassering.
Diskriminering	Systematisk dårligere behandling av enkeltpersoner eller grupperinger til fordel for andre.

KONTINUERLIG OG SYSTEMATISK ARBEID FOR Å FREMME HELSE, INKLUDERING, TRIVSEL OG LÆRING

Skolene i Birkenes skal jobbe for å fremme helse, inkludering, trivsel og læring. Skolene i Birkenes er ulike og hver skole har en plan for dette arbeidet som er tilpassa sitt skoleslag og skole.

RUTINE FOR HVORDAN FORESATTE KAN MELDE FRA OM ET UTRYGT SKOLEMILJØ

1. Når skal foresatte melde fra?

Foresatte bør melde fra straks de får kjennskap til eller mistanke om at:

- Eleven ikke har det trygt og godt på skolen
- Eleven utsettes for krenkelser, mobbing, utestenging, diskriminering, trusler eller annen uheldig sosial situasjon
- Hendelser utenfor skolen (fritid, sosiale medier, skolevei) påvirker elevens trygghet på skolen

Retten til et trygt og godt skolemiljø er elevens subjektive opplevelse (opplæringsloven §12-2).

2. Hvordan kan foresatte melde fra? (Lav terskel)

Foresatte kan melde fra på flere måter:

a) Direkte til kontaktlærer

- Muntlig eller skriftlig
 - På utviklingssamtale, foreldremøte eller ved behov mellom samtaler
- Kontaktlærer skal bringe saken videre etter aktivitetsplikten.

b) Til skolens ledelse (rektor/ass. rektor)

- Muntlig eller skriftlig
- Skriftlig på skolens skjema "*Melding til rektor*" (jf. vedlegg 1 i skolens plan)

Obs: Alvorlige saker bør meldes direkte til rektor umiddelbart.

c) Via andre ansatte som eleven eller foresatte har kontakt med

F.eks. miljøarbeider, assistent, helsesykepleier. Alle ansatte har lovpålagt varslingsplikt og må melde videre til rektor (opplæringsloven §12-4).

3. Hva skjer når foresatte har meldt fra?

Skolen skal umiddelbart følge aktivitetsplikten og gjøre følgende:

1. Undersøke saken

Rektor, ass. rektor eller kontaktlærer starter undersøkelser.

Dokumentasjon: *Melding til rektor*.

2. Samtale med eleven

For å avdekke elevens opplevelse – elevens stemme skal vektlegges.

3. Samtale med foresatte

For å innhente informasjon og drøfte mulige tiltak.

4. Samtaler med involverte elever og foresatte

Individuelle samtaler for å stanse eventuell krenkende atferd og avklare situasjonen.

5. Vurdering og dokumentasjon

Skolen samler all informasjon og vurderer videre tiltak.

4. Plan for tiltak – Aktivitetsplan

Dersom det er behov for tiltak, skal skolen lage en aktivitetsplan som inneholder:

- Hva problemet er
- Hvilke tiltak skolen vil gjøre
- Når tiltakene skal gjennomføres
- Hvem som har ansvar
- Når tiltakene skal evalueres

Planen skal signeres av kontaktlærer og rektor og deles med foresatte.

5. Evaluering og oppfølging

Skolen skal:

- Følge opp tiltakene
- Evaluere om eleven opplever bedring
- Justere tiltak om nødvendig
- Eventuelt lage en ny aktivitetsplan dersom problemet ikke er løst

Foresatte og eleven skal gi tilbakemelding om situasjonen er forbedret.

6. Dersom saken ikke blir løst – rett til å melde til Statsforvalteren (§12-6)

Foresatte kan melde saken til Statsforvalteren dersom:

- Saken er tatt opp med rektor
- En uke har gått
- Eleven fortsatt ikke har et trygt og godt skolemiljø

Statsforvalteren vil da vurdere om skolen har oppfylt aktivitetsplikten.**7. Skolens informasjonsplikt**

Skolen skal hvert år:

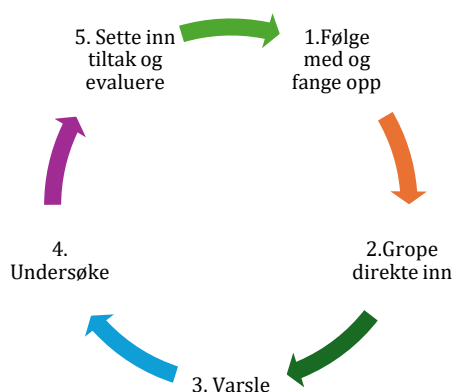
- Informere foresatte om deres rettigheter
- Informere om aktivitetsplikten
- Gi informasjon om muligheten for å melde saken til Statsforvalteren
- Ha dokumenter og rutiner lett tilgjengelig på skolens nettside

AKTIVITETSPLIKT FOR Å SIKRE AT ELEVER HAR ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ

Skolenes aktivitetsplikt er delt i fem delplikter. Alle som arbeider i Birkenesskolen har plikt til å følge med, gripe inn og varsle hvis de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Skolene har plikt til å undersøke og sette inn egnede tiltak som sørger for at eleven får et trygt og godt skolemiljø. Elevene skal medvirke og barnets beste skal være et grunnleggende hensyn. Alle som jobber på skolene er omfattet av aktivitetsplikten.

Aktivitetsplikten:

§ 12-4: Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på korleis elevane har det, og om mogleg gripe inn dersom nokon krenkjer ein elev.

Alle som arbeider på skolen, skal melde frå til rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Det gjeld også når ein elev seier sjølv at ho eller han ikkje har det trygt og godt. Skolen skal snarast undersøkje saka og rette opp situasjonen med eigna tiltak. Rektor skal melde frå til kommunen eller fylkeskommunen i alvorlege tilfelle.

Skolen skal lage ein skriftleg plan for tiltaka i ei sak. I planen skal det stå

- a. kva problem tiltaka skal løyse*
- b. kva tiltak skolen har planlagt*
- c. når tiltaka skal gjennomførast*
- d. kven som skal gjennomføre tiltaka*
- e. når tiltaka skal evaluerast*

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til andre ledd, i den forma og det omfanget som er nødvendig.

Følge med og fange opp

Oppgave	Ansvar for oppfølging
Personalets observasjonsplikt og vaktordning: Skolepersonalet er til enhver tid i sitt arbeid med elevene forpliktet til aktivt å observere og undersøke om elevene har et trygt og godt skolemiljø og varsle rektor ved mistanke.	Alle ansatte
Klassetrivsel/ trivselsundersøkelse: Skolene benytter seg av klassetrivsel.no og eller andre trivselsundersøkelser. Undersøkelsene gjennomføres klassevis to ganger per år og følges opp etter at de er gjennomført. Rektor ser igjennom resultatene og kontaktlærer følger opp i klassene.	Rektor, kontaktlærere
Elevsamtaler: Kontaktlærerne skal gjennomføre systematiske elevsamtaler minst to ganger årlig med alle elevene. Kontaktlærer er forpliktet til å følge opp i forhold til de behov som her avdekkes og varsle rektor.	Kontaktlærere
Utviklingssamtale: Gjennomføres av kontaktlærer minst to ganger årlig. Samtalene skal fremme samarbeidet mellom skole og hjem og gi tilbakemelding fra skole og lærere om elevens progresjon i skolearbeidet, vurdering av eleven og varsel i forhold til orden og oppførsel. Foresatte kan melde skolen om forholdene slik de oppleves fra hjemmet, og det kan gjøres avtaler for å nå bestemte mål.	Kontaktlærere
Teamsamarbeid: De ukentlige teammøtene er et viktig drøftingsforum for personalet som jobber mye med de samme elevene. Man kan legge felles planer for elevmiljøet i de enkelte klassene eller på trinnet.	Teamledere
Elevdemokratiet: Elevrådet skal, på vegne av elevene, ha fokus på å skape et trygt og godt skolemiljø for alle. De skal utfordres spesielt på hva elevene som gruppe kan gjøre, og hvordan elever kan samarbeide med de voksne på skolen om å skape et trygt og godt miljø.	Kontaktlærer for elevråd

Elevundersøkelsen: Utdanningsdirektoratets elevundersøkelse er nettbasert og er obligatorisk for 7. og 10. trinn og gjennomføres hver høst. Den har flere spørsmål om elevmiljøet og spør bl.a. om trivsel, motivasjon, mobbing, relasjoner til medelever og lærere og generelt om hvordan elevene opplever skolen. Det er anledning for skolen å gjennomføre undersøkelsen på flere trinn og skolene kan legge til egne aktuelle spørsmål.	Rektor/ass. rektor
Skolemiljøutvalg: Skolemiljøutvalg skal jobbe for en aktiv deltagelse fra elever, foreldre og skole i arbeidet med skolemiljøet. Utvalget har rett til å uttale seg om arbeidet med skolemiljøet.	Rektor
Helsesykepleiers elevsamtaler: Helsesykepleier samarbeider tett med skolens personale og har et stort antall individuelle samtaler om elevenes somatiske og psykiske helse. Hun/han gir også personlige råd og helseinformasjon. Helsesykepleier er i utgangspunktet bundet av taushetsplikt, men kan med samtykke fra elev og hjem ta opp konkrete situasjoner som bør følges opp av skolen/skoleledelsen.	Helsesykepleier

Grip direkte inn

Skolene har nulltoleranse mot mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men også mot mindre alvorlige krenkelser.

Grip inn umiddelbart og stopp krenkelser

- hvis du overhører for eksempel hatytringer eller observerer mer indirekte krenkelser som utestenging, isolering og baksnakking. Det kan for eksempel dreie seg om å stanse en slåsskamp eller annen fysisk krenkelse, om å stanse en utfrysningssituasjon eller stanse og irrettesette elever som kaller andre stygge ting. Plikten til å gripe inn er begrenset til inngrep som er mulige å gjennomføre. Det betyr at ansatte ikke skal stå i fare for å skade seg selv eller krenke noen av elevene for å stanse situasjonen, med mindre det er nødrett eller nødverge.

Varsle

Alle som jobber på skolene, skal varsle rektor hvis de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Det er lav terskel for hva som skaper «mistanke om» eller «kjennskap til» at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Tidspunkt for når det skal varsles gjøres det en vurdering av i hver enkelt sak, avhengig av alvorlighetsgrad. Alvorlige saker bør varsles med en gang, andre saker kan man vente med til slutten av skoledagen.

Ved alvorlige tilfeller skal rektor varsle skoleeier. Eksempler kan være grove trusler, vold, krenkelser som har pågått over tid uten at skolen har klart å løse saken.

Ansatte fyller ut skjema «Melding til rektor». Vedlegg 1.

Undersøke

Hvis noen som jobber i skolene ser eller mistenker at en elev ikke har det trygt og godt, skal de undersøke saken med en gang. Plikten til å undersøke har like lav terskel som plikten til å varsle. Hvis elever selv sier ifra om at de ikke har det bra, skal skolen alltid undersøke saken nærmere. Det er helt nødvendig for skolen å undersøke for å kunne sette inn gode, egnede tiltak. Hvor grundige undersøkelser skolen skal sette i gang er avhengig av skjønn, av formålet med undersøkelsene og hvilken situasjon man står ovenfor i hvert enkelt tilfelle.

Det som skjer mellom elever etter skoletid, kan påvirke hvordan en elev har det på skolen. Hvis en elev opplever å ikke ha det bra på skolen, plikter skolen å ta tak i problemet. Hva som er årsaken, kan ikke begrense skolen til å ta tak i problemet. Dette gjelder selv om årsaken er noe som har skjedd utenfor skolen. Det betyr at skolen kan ha et ansvar også for mobbing som skjer etter skoletid, for eksempel på internett, på skoleveien eller på fotballtrening. Det som er det viktige er hvorvidt eleven opplever å ha det bra på skolen. Skolen skal ikke skaffe og vurdere bevis for eller i mot at eleven er blitt krenket eller mobbet. Undersøkelsene må ha som formål å få frem fakta om situasjonen og hva som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet.

Skolen skal sørge for elevenes medvirkning når saken undersøkes. Dette skal gjøres ved at involverte elever blir hørt, og barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i skolens arbeid. Skolen må ta hensyn til barnets beste i alle vurderinger og handlinger for å oppfylle aktivitetsplikten.

Rutine for undersøkelse

Rutinen beskrives i punkt 1-6 i tabellen «Rutine for håndtering når en elev opplever å ikke ha det trygt og godt» på s. 14-15.

Rutinen er ment som et utgangspunkt for håndtering. I hver sak må man vurdere hvilke punkter som er hensiktsmessige.

Sette inn tiltak og evaluere

Når en elev sier at skolemiljøet ikke er trygt og godt, skal skolen så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at eleven får et trygt og godt skolemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse viser at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Skolen har plikt til å:

- sette inn egnede tiltak for alle elever som opplever at skolemiljøet ikke er trygt

- og godt, uansett årsak
- følge opp tiltakene
- evaluere virkningen av tiltakene
- legge til eller endre tiltak hvis det er nødvendig

Hva som er egnede tiltak henger sammen med hensynet til barnets beste og barnets rett til å bli hørt. Når skolen tar stilling til hvilke tiltak som bør settes inn, må det vurderes opp mot hva slags tiltak som ivaretar elevens interesser best mulig. Eleven skal bli hørt. Tiltakene må tilpasses den konkrete saken og kan både være langvarige og kortvarige. Tiltakene bør ikke bare rette seg mot de som opplever mistriksel. Tiltaket skal være lovlig.

SKJERPET AKTIVITETSPLIKT DERSOM ANSATTE KRENKER ELEV

§ 12- 5: *Skjerpa plikt til å melde frå dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev*

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, krenkjer ein elev, skal vedkommande straks melde frå til rektor. Rektor skal melde frå til kommunen eller fylkeskommunen, med mindre meldinga er openbert grunnlaus.

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein i leiinga ved skolen krenkjer ein elev, skal vedkommande melde frå til kommunen eller fylkeskommunen direkte.

Det er uakseptabelt at en som jobber i Birkenesskolen krenker en elev og det vil innebære et grovt brudd på tilliten som elevene, foreldrene og samfunnet skal kunne ha til de voksne på skolen. Situasjonen skal undersøkes grundig og ha høy prioritet.

Kommuner og rektorer har ansvar både overfor elever og ansatte. Elever har rettigheter etter opplæringsloven, mens ansatte har rettigheter etter arbeidsmiljøloven.

MULIGHETEN TIL Å TA SAKEN OPP MED STATSFORVALTEREN

§ 12-6: *Statsforvaltaren si handheving av plikta til å sikre eit trygt og godt psykososialt skolemiljø i enkeltsaker*

Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til statsforvaltaren etter at saka er tatt opp med rektor.

Statsforvaltaren skal avgjere om plikta til å rette opp situasjonen med eigna tiltak etter § 12-4 andre ledd og plikta til å lage ein skriftleg plan etter § 12-4 tredje ledd er oppfylt. Dersom

saka ikkje er tatt opp med rektor, det er under ei veke sidan ho vart tatt opp eller eleven ikkje lenger går på den aktuelle skolen, skal statsforvaltaren avvise saka, om det ikkje er særlege grunnar til å behandle ho.

Kommunen og fylkeskommunen skal utan hinder av lovfesta teieplikt leggje fram alle opplysningar som statsforvaltaren meiner må til for å greie ut saka.

Kjem statsforvaltaren til at skolen ikkje har oppfylt plikta til setje inn eigna tiltak etter § 12-4 andre ledd eller plikta til å lage ein skriftleg plan etter § 12-4 tredje ledd, kan statsforvaltaren påleggje kommunen eller fylkeskommunen å rette forholdet. Dersom saka elles vil bli unødig forseinka, eller dersom det er grunn til å tru at kommunen eller fylkeskommunen ikkje kjem til å rette forholdet, kan statsforvaltaren vedta kva skolen skal gjere for at eleven skal få eit trygt og godt skolemiljø. Statsforvaltaren kan vedta reaksjonar etter skolereglane, jf. § 10-7, eller vedta at ein elev skal byte skole, jf. § 13-2.

Avgjerda til statsforvaltaren er eit enkeltvedtak. Statsforvaltaren skal setje ein frist for gjennomføringa av vedtaket og følgje opp saka.

RUTINE FOR HÅNDTERING NÅR EN ELEV OPPLEVER Å IKKE HA DET TRYGT OG GODT

	Oppgave	Ansvar	Dokumentasjon
1	Undersøkelser og observasjon. Settes i gang umiddelbart.	Rektor/ass.rektor/kontaktlærer	Melding til rektor, vedlegg 1.
2	Samtale med eleven som opplever å ikke ha det trygt og godt. For å skaffe informasjon og gi støtte. Skolen skal sikre at elevens egen subjektive opplevelse kommer frem.	Rektor/ass.rektor/kontaktlærer	Referat
3	Samtale med foresatte til eleven som opplever å ikke ha det trygt og godt. Skolen har ansvar for å legge til rette for en dialog om tiltak som kan/bør gjøres.	Rektor/ass.rektor/kontaktlærer	Referat
4	Samtale med involverte elev(er). Er det flere som plager, snakkes det med én om gangen. Hensikten med samtalen er å gi beskjed om at slik atferd er uakseptabel og må stoppe umiddelbart. Gjøre avtaler om oppfølging.	Rektor/ass.rektor/kontaktlærer	Referat
5	Samtale med involverte foresatte. Skolen har ansvar for å legge til rette for en dialog om tiltak som kan/bør gjøres.	Rektor/ass.rektor/kontaktlærer	Referat
6	Vurdering etter innhenting av informasjon	Rektor/ass.rektor/kontaktlærer	Samle dokumentasjon

7	Aktivitetsplan lages. Det gjøres en vurdering om tiltakene som settes inn krever enkeltvedtak eller ikke, forvaltningsloven §2 a og b.	Rektor/ass.rektor/kontaktlærer	Mal aktivitetsplan og rutine for oppfølging av aktivitetsplan følges (vedlegg 2 og 3). Eventuelt fatte enkeltvedtak.
8	Skolen må dokumentere at punkt 1-6 er gjennomført samt at aktivitetsplanen inngår som eget vedlegg i dokumentasjonen.	Rektor/ass.rektor	Føre saken inn i samleskjema.
9	Evaluerings av tiltak. Er det behov for ytterligere tiltak evt. oppfølgingstiltak?	Rektor/ass.rektor/kontaktlærer	Mal aktivitetsplan
10	Vurdere oppfølgingstiltak, ny aktivitetsplan	Rektor/ass.rektor/kontaktlærer	Mal aktivitetsplan Referat
11	I alvorlige tilfeller skal rektor varsle skoleeier.	Rektor	
12	Ansatt som mobber/krenker. Ved mistanke varsles rektor som igjen varsler skoleeier. Skjerpet aktivitetsplikt krever umiddelbare tiltak, 5 dagers regelen gjelder ikke.	Rektor, ansatte	Skoleeier, personal

DOKUMENTASJONSKRAV

Skolene har en plikt til å dokumentere arbeidet for å oppfylle de ulike delene av aktivitetsplikten. Skolene må dokumentere hvordan:

- de i følger med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø
- de griper inn mot krenkelser
- de varsler rektor
- rektor varsler skoleeier om alvorlige tilfeller
- de undersøker saken
- de setter inn egnede tiltak
- de hører involverte elever
- de tar hensyn til elevens beste

Birkenesskolen benytter WebSak som arkivsystem.

KILDER

- Opplæringsloven kap. 12. <https://lovdata.no/dokument/LTI/lov/2023-06-09-30>
- Skolemiljø Udir- 17.08.2026. <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/skole-og-opplaring/rundskriv-om-skolemiljo/>
- Retningslinje for forebygging og håndtering av mobbing i skoler, Kristiansand kommune.

VEDLEGG

Vedlegg 1: Melding til rektor

Vedlegg 2: Dokumentasjon av undersøkelse

Vedlegg 3: Rutine for oppfølging av aktivitetsplan

Vedlegg 4: Aktivitetsplan

Vedlegg 5: Evaluering av aktivitetsplan

Melding til rektor

Dette skjemaet skal brukes av ansatte på skolen og foreldre, som har bekymring vedrørende behov som en elev måtte ha. Det kan gjelde individuell tilrettelagt opplæring, spørsmål om eleven får tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen eller andre faglige eller sosiale behov. Meldingen utløser forventning om en plan for løsning av elevens utfordringer eller konflikter. Vi konsentrerer oss om to til tre viktig problemstillinger av gangen.

Ved alvorlige hendelser eller bekymring rundt rusing i skoletiden, trusler, overgrep, vold eller alvorlig omsorgssvikt, skal ansatte henvende seg til administrasjonen UMIDDELBART.

Elevens navn: _____ Kontaktlærer: _____ Klasse: _____

Meldingen berører § 12-2 og retten til et trygt og godt skolemiljø?

1. Beskriv bakgrunnen for meldingen:

2. Hva er elevens bekymring? (Her bør det først være gjennomført en samtale med eleven)

3. Hva er din/skolens bekymring? (Angi klare og spesifikke konfliktområder som får følger)

.....
Dato

.....
Melders underskrift

Dokumentasjon av undersøkelser jf. opplæringsloven § 12-4

Når skolen får mistanke eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, utløses undersøkelsesplikten etter opplæringsloven § 12-4. For å kunne vise at plikten er oppfylt, skal alle saker dokumenteres systematisk og etterprøvbart, samtidig som personvern og taushetsplikt ivaretas. Varsling skal alltid meldes inn via skjemaet «Melding til rektor». Begrunnelsen for varslingen, samt skolens videre undersøkelser, vurderinger og beslutninger, skal registreres i elevens mappe i WebSak, eller trinnmappen dersom saken omhandler klassemiljøet.

Skole:

Elevens navn og klasse:

Dato:

Saksansvarlig (kontaktlærer og ass.rektor):

Hva	Beskrivelse/begrunnelse
Beskrivelse av bekymring	
Gjennomførte undersøkelser Marker i gult hvilke undersøkelser som er gjort, og noter kort hovedfunn i kolonnen til høyre. Husk å skrive dato. • Samtale med elev • Samtale med foresatte • Samtale med ansatte • Samtale med medelever • Observasjon i friminutt / undervisning • Trivselsundersøkelse (som ivaretar undersøkelsesplikten) • Samtale med andre ansatte • Kontroll av tilsyn / vakthold • Annet (spesifiser)	
For skoleledelsen	
Vurdering Vurdering av om eleven har et trygt og godt skolemiljø.	
Tiltak/aktivitetsplan Begrunn, med utgangspunkt i vurderingene over, hvorfor / hvorfor ikke aktivitetsplan opprettes.	

Rutine for oppfølging av aktivitetsplan

1. Aktivitetsplan fylles ut av kontaktlærer, rektor eller ass. rektor. ☐
2. Eventuelle samtaler og undersøkelser gjennomføres og tiltak utarbeides. ☐
3. Kontaktlærere og rektor signerer dokumentet. ☐
4. Kontaktlærere informerer foresatte og noterer tidspunkt for dette i planen. ☐
5. Aktivitetsplanen skrives ut og arkiveres i elevmappen i Websak. ☐
6. Ansvarlig for tiltaket evaluerer tiltaket på oppgitt dato. ☐
7. Foresatte informeres om tiltaket. Gjerne notere dato. ☐
8. Foresatte gir tilbakemelding på om problemet er løst. ☐
9. Eleven gir tilbakemelding på om problemet er løst. ☐
10. Aktivitetsplanen skrives ut på nytt og arkiveres i elevmappen i Websak. ☐

Dersom problemet ikke er løst, utarbeides en ny aktivitetsplan og samme prosessen følges på nytt.

Aktivitetsplan

Opplæringslova § 12-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.

Denne planen lages dersom en elev ikke har det trygt og godt på skolen. (Jfr. Opplæringslova § 12-4) [Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\)- Kapittel 12. Skolemiljøet til elevane.](#)

Navn:	Skole:	Klasse:	Født:
Hvem har meldt saken:			Dato og klokkeslett:
Beskrivelse av saken:			
Elevens opplevelse:			
Problembeskrivelse (Hva skal tiltakene løse?):			
Tiltak som skolen planlegger:	Hensikt	Ansvarlig for gjennomføring	Tid for gjennomføring:
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
Tidspunkt for evaluering:			
Foresatte informert muntlig om planen (dato):			
Dersom det er behov for nye tiltak, så lages det en ny aktivitetsplan.			

§12-6: Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til statsforvaltaren etter at saka er teken opp med rektor.) [Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\)- Kapittel 12. Skolemiljøet til elevane.](#)

.....
Dato/ Kontaktlærer

.....
Dato/ Enhetsleder

Evaluering av aktivitetsplan

Opplæringslova § 12-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.

Navn:	Skole:	Klasse:	Født:
Beskrivelse av saken:			
Problembeskrivelse:			
Tiltak:	Evaluering av tiltak:		
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
Foreldre informert om evalueringen (dato):			
Synes foresatte problemet er løst?	Synes eleven problemet er løst?		
Behov for nye tiltak:			

§12-6: Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til statsforvaltaren etter at saka er teken opp med rektor: [Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\)- Kapittel 12, Skolemiljøet til elevane.](#)

.....
Dato/ Kontaktlærer

.....
Dato/ Enhetsleder